

CAROLVS SIVE

VIENNA AVSTRIACA.

O Deplorati nunquam satis aspera fati
Fortuna in nostrū grassās caput, ecq̄d in ullo
Tandem sine tua insisset uis: ecquid erit cum
Respicias Gentem placato Christiūda uultus
Te uoco fortunam Magni quam patris aperta
Irreuocabilibus pandunt dictamina chartis,
Quāq; uolutatam infinito numina produnt
Consilio. O tandem Deus, δ Deus ad tua tandem
Aspicias bona: Quæ nunc dissipat hosticus ensis.
Præcipue nanq; hæc tua sunt, ubi tradita primum
Scripta tui doctrina recepta est sanguine nati.
Cur patitur tua uastari clementia sedes
Vlterius placitas hostilis Marte cohortis
Infestæq; tibi pater infestæ & tibi fili
Sanctæ tibi & numeri status perfectio trini.
Quid primū memorēs: quid postremum: omnia supra
Inualuere modum mala, nilq; accedere posse
Cum speres, tum uix cœpisse exorta uidentur.
Nuper erat, neq; enim longū est nimis, intolerandum
Occubuisse crucem Graiūm quam beta notatam
Quadrisido giluis distinguit margine punctis,
Pontica quam tulerat Byzantijs insigne Trapezus.
Sed non dira Asia modo in urbes Turcica pubes
Inuasit, domuitq; opulenti maxima mundi
Regna, ubi prorepsit petulans Bithynide prussa
Sed Cilices etiam & Tauri iuga uasta colentes
Cepit, & Armenias leuis est inuicta sub oras,

Cappadocumq; insedit agros Pampbiliaq; arua,
 Et iuga Paphlagonū, & Pisidum campestria rura.
 Et Cræsi antiquum imperium, qua Lydia præter
 Iugera scruposa fluit Hermus fertilis unda,
 Et Phrygiæ campos ubi priscae mœnia Troiæ
 Tindaridum pressit bello manus inclyta regum,
 Ionice & ueteris, terræ & loca opima Cairæ,
 Aeolidosq; sinus. Et quas Aegeia cingunt
 Aequora tellures. Cyprum hæc inuastit ab ira
 Numinis orta lues. Euboeæq; arua beatæ,
 Et clarâ euertit Rhodon, & Lesbo dominata est.
 Tunc, neq; enim cupidæ mentis uesana quieuit
 Vllo sine libido, & in Europam intulit arma
 Per breuia ingrediēs freta Bospori & Hellepontum.
 sed tamen unde & q; misera hæc ab origine pestis
 Repserit, & tanto processu inuasit orbis
 In loca totius cultu optima, uertere nostram
 Ante querelam æquum duxi. Neq; non tamen auget
 Sortem hoc indignam, seruilia corpora tantum
 Imperium obtinuisse. Et nunc late omnia duro
 Seruitio premere, adductisq; inflectere frenis
 Emersa est scythicis lacubus, Muliebribus antè
 Accersita ad concubitum parentia iussis.
 Fœminea ad talos tunica leuibusq; ueredis
 Et tenui uolucris ferro contempta sagittæ,
 Tum contempta ubi uirtutis decorisq; manebant
 Reliquiæ quamuis modicæ. Nunc, turpia pulsas
 Quippe tenent illis regnum. Discordia tantum
 Corda cedere malum & potuere inducere pestem.

Sed tamen hunc quondā à nobis obiecta furorens
 Arcuit, atq; Asiæ loca iussit obire Propontis,
 Cum Cateuczana infelicis factio belli
 In sese rabidos iratam obuertere ritus,
 Sanguineosq; seram fecit distringere dentes.
 Atq; ita telluris capta hæc dulcedine Graiæ
 Paulatim insedit pergens, dum protinus omnem
 Sub iuga barbarici traxit turba impia regni,
 Quo sub nunc antiqua gemit Tritonidos ora,
 Vnde humana putant iura & commercia nata
 Inuentrix uitæ opportunæ cultibus artis.
 Thebanumq; solum, & sacratæ Phocidos arua
 Et campi Aoniæ lugent. Silet Arcadiæ uox
 Fistulæ, & in syluis Echo se muta requirit.
 Hoc agros monstrū & uastauit Achæidas urbes,
 Armâq; Doriacis fregit celebrata trophæis,
 Insula ubi Pelopis cognomine cingitur undis
 Aequoreis, bimariq; patens excurrit ab Isthmo,
 Quondā inuidia uiris tellus, dum sancta Lycurgi
 Spartanos morum & legum dictata regebant.
 Nobilem & Epirum palma olim cœpit equarum.
 Hic & in Actolos obuertit castra superbos,
 Victriciq; manu domuit progressus equestrem
 Aemoniam & priscorum laude celebria quondam
 Thessala Penço uiridantia flumine Tempe,
 Huic uisî Thracæ etiam Mauortia proles
 Et Macedûm paret natio, Dumq; omnia nuper
 Christide disidijs & bello in gente laborant.
 Constantine tuam posuit sibi Barbarus urbem

Ille sui sedem regni, uicinaq; late
 Percurrit loca, Bulgariamq; Auaresq; Dacasq;
 Illyricosq; sinus. Huius uim Dalmata sensit,
 Cladibus attriti crebris sensere Liburni
 Quin & Noricia prædas ferus egit ab ora.
 Interea loca sunt Asiæ huic intacta relicta
 Nulla, & in ante suos dominos sese intulit, eiq;
 Soltanum imperium uertit, ueteremq; subegit
 Cum Sidone Tyrū, & Syriæ claram Antiocheam,
 Inq; Palestinos Arabasq; potentia torsit
 Tela, & Niloos oppressit Marte colonos.
 Quid memorē te, parua quidē & cincta undiq; seuis
 Hostibus ô mater tantorum magna uirorum
 Gente Cananitis Iudæa sorte subacta:
 O dilecta Deo præ terris omnibus una,
 Cui debere illi natalia tempora uisum
 Vnigenæ nati, quo sunt autore salutis
 Parta bona humani generis. Qui uiuit & absq;
 Cum patre & sancto regnat spiramine sine.

Sed nos ad propius nobis uulnus ueniamus
 Quod tractare manus tremuit, & mēs horret, ita ingēs
 Atq; ita se uisu fœdum spectantibus offert
 Quod crudelis abit rabies uiolenta Tyranni
 Pannoniæ infligens miseræ nunc, ô miseræ nunc,
 Sic miseræ ut quondā fœlix fuit. Illa & ad ipsam
 Ostriaeam usq; lues peruenit dira Vicinam
 Quis cladem illius fando quis funera belli
 Enumeret: flamma & ferro quacunq; mearet
 Fecit iter, genitrix confossos cernere natos

Vimq;

Vimq; coacta pati uiq; ipsa occumbere lætum.
 Præcisa alterius salij de pectore mamma.
 Alterius patuit perfosso abdomine uenter,
 Quæ sed in innocuo uis aut iniuria sexu
 Non tentata fuit: saltem has luet impia gentis
 Colluuijs. Deus hæc Deus ipse hæc puniet ausa,
 Tunc capita & totos, uisu miserabile, truncos
 Sepibus affixi aut hastis fudere cruorem,
 Nil prætermissum est sceleris. Tremefacta Vienna
 Impete fulminei subiecto pulueris, inter
 Spemq; metumq; suam uix est tutata salutem.
 Dextera quod toti nisi formidabilis orbis
 Protegeret Caroli ciues ope Cæsaris orbos
 Quis scit an ille etiam huc grassatus Mars Alemanos
 Nos uicina magis sortitos stabra Aquilonis
 Pergeret & Francos sibi subq; iugare suæuose
 Sed tua succurrit Carole ð tua dextera labori
 Cælestis dextera auxiliij suffulta fauore.

Si tamen est, quamuis sero, fas uera fateri,
 Nō dedit ille mala hæc nobis & damna Tyrannus,
 Sed nunc, ut quondam te Gens Hebræa parentem
 Deseruit Deus, & meritorum oblita tuorum
 A te discedens sceleri seruiuit, ita omne
 In facinus reges & subdita turba ruentes
 Neglexere uiam uirtutis, Fundiq; sese
 Flagitijs etiam pulcrum implicuisse putarunt,
 Hæc inflixerunt nobis cruciabile uulnus,
 Nostra quod ulterius serpens ignauia fouit.
 Permutata imis sunt summa, neq; ulla magis iam

Rebus in humanis manet insubuersa priore
 Conditio, non ordo loco. Quid fraude malaq;
 Relligio, quod nunc est uicta superstitione:
 Vnde est improbitas uitam deducta per omnem
 Et squalet mundus uitio obrutus, edere cuius
 Nomina cumq; mali libeat iam nulla requiras,
 Quæ memorare piget. sed quid si forte fauor nos
 Respiciat posita foelicis Numinis ira,
 Quamuis multa uentent sperare, & forte tamen si
 Vnanimem ducibus tribuat coniungere sensum
 Et scelus & contra ultricem facta impia mentem,
 Atq; animum ante suis ponat qui publica rebus
 Qui ius & rectum colat & procuret honestum,
 Vim tollat scelerisq; nefaria puniat ausa,
 Quis magis optatus uotis obtingere possit
 Dux Carolo: ut quondã Gedeon, Sampson, Iosubas
 Centis & Isaides iudeæ gloria regum
 Quiq; alij, neq; enim cunctorum nomina paruo
 Exposuisse quædam libro, dextraq; animoq;
 Ingenti ac forti hostiles fregere cohortes,
 Quæ petiere tuum populum Deus, ut petit illa
 Nos populũ tuum, habetq; patentes belua fauces
 Deglutire parans insignem nomine Christi.
 O utinam illa dies tantorum caussa bonorum
 Orta sua in roscis ostendat lumina bigis
 Mortali uoto turbæ exoptata frequente,
 Tunc ego, quicquid ego possim, neq; enim Deus esse
 Pauperis ingratum patitur sibi munus honoris,
 Ad Cytharam læta resonabo uoce Latinam

VIENNA AVSTRIACA. 31

Crates maxime agens tibi Rex Deus optime regum,
 Effundam & prompto celebrans inuidæ Triumphos
 Cæsar mente tuos, interq; ingentia facta
 Non inopes defecta requirent uerba Camœnæ.
 O mihi sint rebus super his uitalia lucis
 Tempora lætificæ, ferat hanc miseris cito terris
 Numen opẽ uertatq; oculos ad nostra benignos
 Vulnera, & admota sanet putentia dextra.
 Hoc oro, mecum hoc omnes orate bonarum
 Ex animo rerum, & sanctæ uirtutis amantes.

FINIS. *finis*